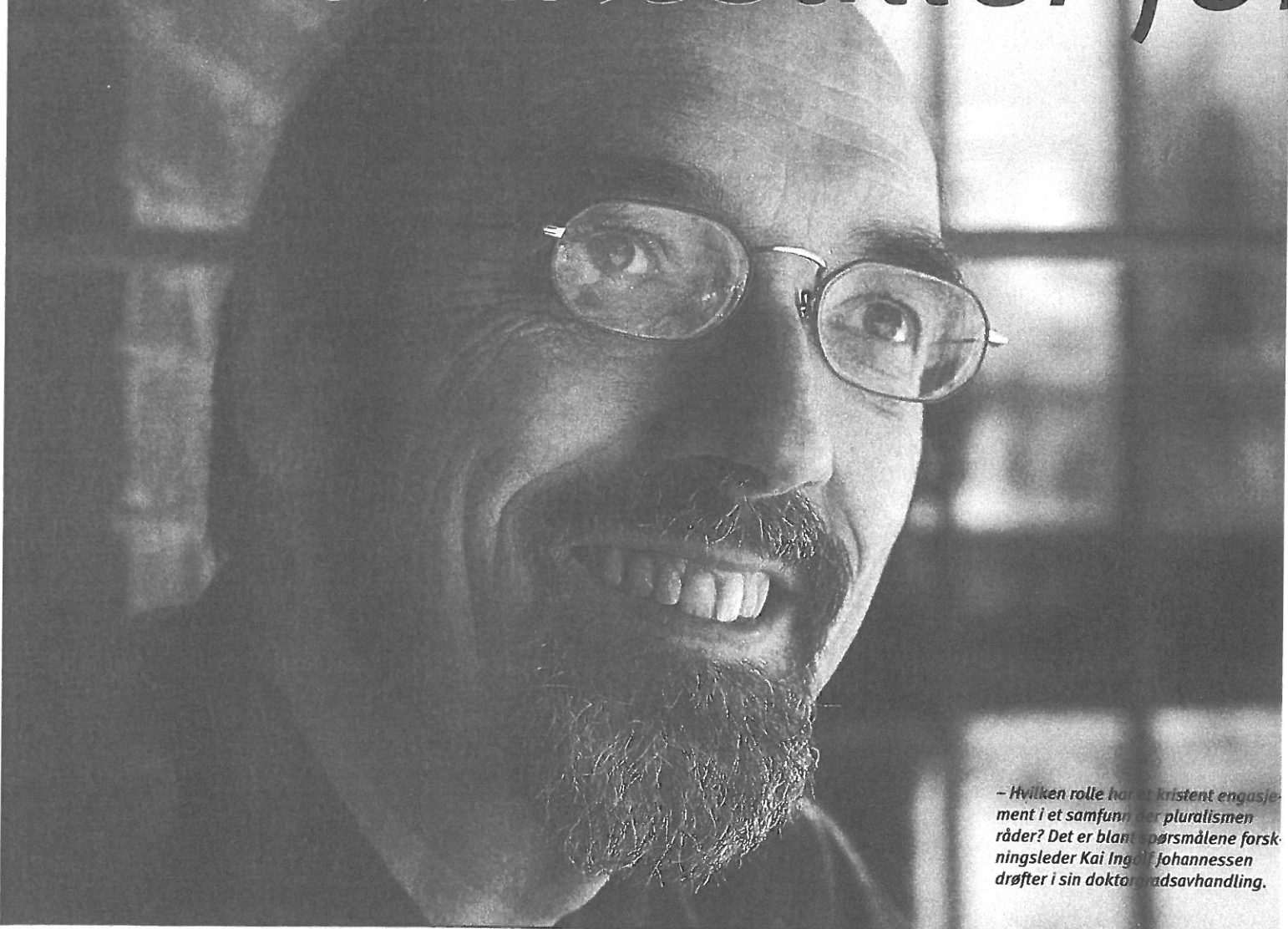

En tankestiller fo

– Hvilken rolle har et kristent engasjement i et samfunn der pluralismen råder? Det er blant spørsmålene forskningsleder Kai Ingolf Johannessen drøfter i sin doktorgradsavhandling.

Kan en institusjon elske?

«Det sitter i veggene her...»: Kan en institusjon elske? Det er blant spørsmålene som dirrer i programmet for landskonferansen om diakonalt arbeid, i dagene fredag 5. til lørdag 6. november 1999.

Det er presten, skribenten og sjelsørgeren Per Arne Dahl som bruker overskriften på sitt innledende foredrag for konferansen, som arrangeres av Kirkens Sosialtjeneste og Kirkerådet.

«Ritualer og symboler i diakonalt arbeid» er temaet for samlingen, som er lagt til Diakonhjemmets høgskolesenter. Blant innlederne og bidragsyterne er **Johan Arnt Wenaas**, generalsekretær i Sosialtjenesten, kunstneren **Barbro Raen Thomassen**, **Aud Irene Svartvassmo**, nytilsatt sykehusprest ved Diakonhjemmets syke-

hus, **Øystein Bjørdal**, leder for Liturgisk senter i Trondheim, **Ingvild Pharo**, kunsthistoriker, **Berit Hunnstad**, prosjektansvarlig i Kirkelig Kulturverksted, samt **Erling J. Pettersen**, direktør i Kirkerådet. **Kari Karsrud Korslien**, høyskolelærer ved Den teologiske høyskolen ved Diakonhjemmet, samt noen av studentene herfra, deltar også. Foredragene og semi-

narene omhandler blant annet symbolbruk i kirkerommet, ritualer som uttrykk for kristen tro og som helbredende kraft, kirken som bygning og bilde, samt forbønnshandlinger i menigheten.

Påmeldingsfrist er 15. oktober, og kan skje via telefon 22 20 97 90 (kontaktperson **Asbjørn Sagstad**).

KrF?

Politiske visjoner om «det kristne Norge» har ingen fremtid, sier Kai Ingolf Johannessen. sin doktorgrad etter forskningsleieren på en ny og mer ydmyk rolle for de kristne grunnverdiene.

Av Asle Finseth

Lørdag 2. oktober forsvarte Johannessen, som leder for forskningsavdelingen ved Diakonhjemmets høgskolesenter, sin avhandling til den teologiske doktorgraden ved Universitetet i Oslo.

Temaet er høyaktuelt, blant annet illustrert av verdikommisjonen og debatten om statskirkeordningen: Hvilken rolle har et kristent engasjement i et samfunn der pluralismen råder? Er et slikt samfunn dømt til forvitring og oppløsning, av mangel på et minimum av konsensus?

Mer presist lar Johannessen seg utfordre av følgende spørsmål i den amerikanske filosofen John Rawls' sentrale verk «Political Liberalism» fra 1993: «Hvordan kan et samfunn bestående av frie og likestilte borgere med radikalt ulike oppfatninger om religiøse, moralske og filosofiske spørsmål opprettholdes som et stabilt samfunn på sikt?»

FARLIG DRØM

Den nødvendige enheten kan ikke sikres ved politiske maktgrep som opphører eksempelvis kristendommen til en forpliktende, offentlig standard, påpeker Johannessen. – Rawls slår beina under tanken om å «gjenreise det kristne samfunn». En slik drøm vil, før

eller senere, føre til undertrykkelse i kristendommens navn.

– Rawls fremholder at samfunnets basale institusjoner står sin prøve når de effektivt garanterer enkeltpersoners *frihet*, fremmer elementær *likhet* og bidrar til at eventuell ulikebehandling skjer *til beste for dem som er dårligst stilt*. Det er derfor viktig å få en bred oppslutning om institusjoner som effektivt kan sikre disse verdiene, skriver Johannessen i sammendraget av sin avhandling.

Det bør være mulig – med utgangspunkt i kristen tro og etikk – å søtte opp om disse premissene, er blant hans konklusjoner.

– Dilemmaet jeg drøfter er ikke minst dette: På ett vis er de moralske prinsippene han utvikler for det sosiale fellesskapet frikoplet fra et bestemt livssyn. Hvordan skulle det ellers sikres bred oppslutning? Samtidig er de avhengige av den moralske motivasjonen og den fruktbare kraften i eksempelvis den kristne moralen, fremholder Johannessen.

MORALSK VEKT

Prinsippene som skal virke sammenbindende, må ha moralsk tyngde, påpeker han. – De må uttrykke noe vesentlig *innenfor* de respektive tros- og livssyn som møtes. Samtidig må de være *friko-*

plet fra dem. Målet må være å sikre at det politiske forblir politisk, samtidig som også det politiske liv kan trekke vekslers på den moralske kraft og det engasjement som ligger i en kristen trosoppfatning. Den mest fruktbare arenaen for denne øvelsen er det mangfoldet av sammenslutninger som utgjør en «tredje sektor» mellom det offentlige og næringslivet eller markedet. – *Det lyder som en avhandling som treffer KrF rett i hjerterøttene?*

– Jeg binder ikke drøftingen min opp til noe bestemt parti; mest umiddelbart treffer det jo sentrale temaer for verdikommisjonen, sier Johannessen. – Den er riktignok nedsatt av en statsminister fra KrF. Da han lanserte kommisjonen snakket jo Bondevik nettopp om pluralismen som en politisk og samfunnsmessig realitet – og om behovet for å identifisere og enes om fellesverdier. Også da statsråd Hernes satte i gang prosessen mot det nye «kristendomsfaget» – KRL-faget – var disse spørsmålene sentrale. Han har flere referanser til Rawls, sier Kai Ingolf Johannessen.

Doktorgradsarbeidet bærer tittelen «Christian commitment and reasonable consensus in pluralist societies» – kristent engasjement og fornuftig konsensus i et pluralistisk samfunn.

Kurs-dugnad for hjemmehjelper

– Flott med faglig påfyll. Dette hadde vi unt kollegene våre også.

Det var blant reaksjonene etter at Diakonhjemmet arrangerte et 100 timers kurs for hjemmehjelper i to Oslo-bydeler.

møter utfordringer på jobben, som de ikke uten videre er trent til: pleie, stell av sår, psykiske lidelser, brukere som ligger på dødsleiet. Dette ville daværende studirektor Anne Lise Teslo, samt høgskolelektor Olaug Krogsæter ved Etter- og videreutdanningsavdelingen (Diavett) på Diakonhjemmets høgskolesenter gjøre noe med. De

laget et opplegg for en gratis undervisningspakke for hjemmehjelper, med flere samlinger i tidsrommet oktober 1998 – mai 1999. De utfordret seg selv og kolleger ved høgskolesenteret til å stille opp med ulønnet undervisning. – Hjemmehjelper er jo en av gruppene i Oslo som virkelig «hjelper mennesker i nød».

De høstet god respons på invitasjonen som ble sendt til ledelsen for de hjemmebaserte tjenestene i bydelene Romsås og Sagene/Torshov. 25 hjemmehjelper stilte. I sommer forelå det en kort evaluering.

– Et flott tiltak. Jeg synes at jobben min var viktig før, men føler nå at den er enda viktigere for meg. En del av det vi fikk undervisning i har jeg aldri tenkt over før nå, sier en av deltakerne.

– Dette påfyllet trenger alle hjemmehjelpere, lød en annen kommentar. – Det var bra å treffe folk med samme jobb, men likevel med forskjellig erfaring. Blant temaene som ble tatt opp var hygiene, om det å dø hjemme, taushetsplikt, etikk og etiske dilemmaer, rus og rusproblematikk, fattigdom, livssyn og åndelige spørsmål.

Kurstilbudet for hjemmehjelper er magert, samtidig som de daglig